

Jerzy Lodowski

Stary Zamek, gm. Sobótka, woj.
wrocławskie. Stanowisko 5

Informator Archeologiczny : badania 10, 328-329

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanowisko 4.

Stanowisko położone jest 250-300 m na południowy zachód od stanowiska 3, po drugiej stronie starorzecza, ma kilkudziesięciohektarowym polu otoczonym niemal ze wszystkich stron niewysokim wałem ziemnym o nieokreślonej bliżej chronologii /zapewne ze średniowiecza i związany jest z istniejącymi na tym polu dwiema osadami. Zbadano 40 m² odsłaniając dwie jamy osadnicze. Jest to rozległa osada z faz B₂-D okresu wpływów rzymskich. Na powierzchni i w warstwie kulturowej znaleziono wiele fragmentów toczonej ceramiki siwej i dużych naczyń zasobowych tzw. Krausengefaess.

Stanowisko 5.

Położone jest ono 300 m na południe od stanowiska 3 i około 250 m na południowy-zachód od stanowiska 4 na tym samym polu co stanowisko 4. Na powierzchni pola widoczne są czarniawe plamy rozoranych obiektów. Zbadano 31 m² odsłaniając półziemiankę o powierzchni 8,5 m² wraz z przylegającą doń jamą gospodarczą. Ceramika - m.in. górą obtaczana i zdobiona ornamentyką linii falistych datuje te obiekty na VII-VIII w.

Na stanowiskach 4 i 5 znaleziono również kilkadziesiąt wyrobów krzemiennych z epoki kamienia /m.in. miniaturową siekierkę/.

Przewidywana jest kontynuacja badań tego zespołu osadniczego, w skład którego oprócz omówionych stanowisk wchodzić dwie osady datowane na XII-XIV w.

STARY ZAMEK, gm. Sobótka
woj. wrocławskie
Stanowisko 5

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Archeologii
Nadodrza we Wrocławiu

Badania prowadził zespół pod kierownictwem dr. Jerzego Lodowskiego. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe z grobami w obudowie kamiennej z wczesnego średniowiecza.

Stanowisko położone jest w południowo-zachodniej części wzniesienia 155,6 m w odległości około 1,4 km na południe od Starego Zamku. W pierwszym sezonie wykopaliskowym zdołano przebadać przestrzeń 350 m² odsłaniając 30 wczesnośredniowiecznych grobów szkieletowych oraz 1 ciałopalny prawdopodobnie późnolateński. Zarysy jam grobowych rysowały się na tle calca dość wyraźnie w postaci wydłużonych owali lub prostokątów o zaokrąglonych narożach, najczęściej o wymiarach 0,6 x 1,8 m. Głębokość ich nie przekraczała 0,4 m. Większość jam gro-

bowych wyłożona była po bokach kamieniami, w wielu wypadkach roz-wleczonymi przez orkę. W kilku jamach stwierdzono również ślady dREWNIANYCH SZALOWAŃ - być może pozostałości trumien.

Na cmentarzysku stwierdzono rzędowy układ grobów z orientacją szkieletów w przybliżeniu na osi wschód-zachód. Zmarli leżeli w pozycji wyprostowanej, większość z nich ułożona była głowami na zachód. Sześć pochówków wyposażona była w kabłączki skroniowe, kilka innych w noże żelazne. W niektórych grobach stwierdzono również fragmenty obręczy oraz kabłąki wiader.

Do ciekawszych pochówków na omawianym stanowisku należą dwa groby przykryte dużymi kamieniami. Grobów takich było zapewne więcej, zostały jednak zniszczone, o czym świadczy pobliskie skupisko dużych kamieni o średnicy przekraczającej 0,5 m.

Chronologię cmentarzyska oznaczamy wstępnie, głównie w oparciu o małe i średnie kabłączki skroniowe, na schyłek X i XI-XII w.

ZARZYCA, gm. Kondratowice
woj. wrocławskie
Stanowisko 2

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Olena Prus. Finansowało Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko położone jest na niewielkiej wyniosłości w zakolu strumienia około 350 m na północ od wsi, na polu ornym.

Na podstawie badań powierzchniowych w 1972 roku stwierdzono występowanie na obszarze około 3 ha materiału ceramicznego z okresu neolitu, kultury łużyckiej, przeworskiej i wczesnego średniowiecza. W związku z tym podjęto wstępne badania wykopaliskowe o charakterze sondażowo-rozpoznawczym. Wykonano 5 niewielkich wkopów sondażowych, z których ostatni zlokalizowany niemal w centralnej partii wzgórze odsłonił fragment osady ludności kultury pucharów lejkowatych.

Przebadano łącznie obszar ponad 2 arów. Wyeksplorowano 7 obiektów nieruchomych - 5 jam i 2 ślady po słupach, które zarysowały się na głębokości 0,30 - 0,40 m tuż pod warstwą orną. Nie stwierdzono istnienia warstwy kulturowej.

Pozyskany materiał stanowią głównie ułamki ceramiki, ponadto wydobyto przęślik, kilka odłupków krzemiennych oraz liczne bryłki